

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. De causa ob quam Censura fertur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

19. *Cum censura fertur contra alicuius criminis patratorem, ligantur ne mandantes, ac consulentes? Minimè, nisi sententia exprimat ipsos. Quando autem in sententia exprimuntur, non tamen ligantur ideo semper, sed solummodo quando influxum verè in effectum. v.g. Mandasti Clericum aliquem occidi, reuocasti mandatum, ita vt tua reuocatio ei innotesceret, cui mandasti: non ligaris excommunicatione, licet sequatur effectus. At consulentes licet reuocent consilium, si innotescat ei, cui fuerat datum, adhuc, secuto effectù, excommunicationi subiacent; quia non censentur influxum reuocasse.*

CAPVT IV.

De causa ob quam censura ferenda est.

20. **P**ropter quemnam actum censura ferri potest? Propter exterius peccatum; quia de internis actibus Deus solus iudicat. *An actum externum gerens sine interno, censuram incurrat? Ita quidem, quando actus internus est de actus externi præcepti substantia; v.g. attentio respectu Officij diuini recitandi, aut Missæ exaudiendæ. Secus, si substantia actus externi possit absque actu interno subsistere; tunc enim non incurritur censura, si omittatur internus. Vnde communicans indignè in Paschate satisfacit Ecclesiæ præcepto; qui autem Missam sine attentione, non satisfacit; quia Missam verè non audit.*

21. *Peccatum, ob quod censura fertur, debet ne esse proprium, an sufficit alienum? Proprium esse debet, si censura sit excommunicationis. Ob id cautum, ne excommunicatio in communitatem feratur. Idem ne dicendum de censura suspensionis, & interdicti? Non; fertur enim ob peccatum alienum in totam Communitatem ob vnius socij delictum.*

22. *Quanta debet esse delicti grauitas? Delictum mortale esse debet; vti pœna grauis graui sit delicto proportionata. Vnde excommunicatio maior lata ob peccatum veniale est nulla. Fateor posse Superiorem sub censura aliquid prohibere, quod licet secundum se leue sit, aut indifferens, nihilominus sit graue ob circumstantiam, seu finem à Superiore intentum. v.g. præcipitur Clerico, ne arma deferat, aut ne eoriam nutriat, quæ leuia quidem spectata in se, ratione tamen status, & scandali graua fiunt.*

23. Sufficit ne peccatum mortale, ad lationem censura, an requiritur etiam contumacia? Requiritur hæc, ut validè censura feratur; quia censura percutit solummodo rebelles.

24. Incurritur ne censura, quando effectus prohibitus intentus non sequitur? Minimè, nisi sub censura principaliter ipsa actio & conatus prohibeatur. Addo, eum, qui actionem aliquam exercet de se insufficientem ad effectum prohibitum sub censura, eam non incurrit. v.g. lata est excommunicatio contra homicidas: Petrus, qui Ioannem haud lethali vulnere percussit, censuram non incurrit, licèt aliàs contingat mori vulneratum; quia sub censura prohibetur actio lethalis, non autem quælibet vulneratio.

CAPVT V.

De modo quo censura ferenda est.

25. Quomodo sit censura ferenda? Minimè incurritur antequam lata sit à iudice per signa externa, & non per solam internam voluntatem. Porro ad ferendam censuram quæcunque verba sufficiunt, modò sint ad aliquam particularem censuram determinata: vel quælibet scriptura, quæ iudicis sufficienter exprimat intentionem. At verba, quæ fertur censura, debent etiam determinata esse ad aliquam personam eam nominando, vel designando in ordine ad delictum. v.g. si dicatur: Clericus, qui arma gestauerit, incidat in excommunicationem; quia si nullam personam determinatè assignant, nullam vulnerabunt.

26. Debet ne precedere admonitio fraterna? Debet quidem, facta autoritate illius, qui censuram laturus est; quia non potest adesse contumacia, nisi admonitio supponatur. Insto, quia censura lata pro delictis futuris distinctam non requirit admonitionem. Lex tunc ipsa non ignorata sufficienter admonet delinquentem.

27. Declarandus est aliquis in censuram inciisse: rogo, sit ne citandus prius? Ita planè; quia nemo inauditus condemnandus est.

28. Quotnam admonitiones? Tres quidem aut formaliter, aut virtualiter. Porro urgente necessitate, vna sufficiens. Quid si quis absque necessitate censuram ferat sine præmissa triplici admoni

§ g

admoni